

ξιν ταύτην τῶν ἀνθρώπων, διέταξε νὰ εὕρωσι τὸν ἀμαξήλατον καὶ νὰ λάθωσι περὶ αὐτοῦ πληροφορίας. Καλέσας δὲ αὐτὸν ἐνώπιόν του τῷ εἶπεν :

— Μὲ γνωρίζεις ;

— Ναί· σὲ ἔφερα προχθὲς μὲ τὴν ἀμαξάν μου.

— Ἦξεύρεις ποῖος εἶμαι ;

— Τὸ ἔμαθα πολὺ ἀργά. . . ἂν τῷ ἐγνώριζα προτοῦ, δὲν θὰ ἔπερνα τὸν μανδύαν σου διὰ τὰ πέντε καπίκια.

— Ἦξεύρω καὶ ἐγὼ ποῖος εἶσαι σύ· εἶσαι τίμιος ἄνθρωπος καὶ θέλω νὰ σὲ ἀνταμείψω. . . Τί ἐπιθυμεῖς ;

— Νὰ σὲ ἔχη καλὰ ὁ Θεὸς καὶ νὰ ζήσης πολὺ χρόνια.

— Αὐτὰ τὰ εὐχεσαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀλλὰ τώρα πρόκειται περὶ σοῦ. . . Τί θέλεις ;

— Ἀφοῦ μ' ἐρωτᾷς, πατέρα, θὰ σὲ εἰπῶ φανερά ὅτι ἂν εἶχα ἐν ἄλλογον καὶ ἐν δρόσκι θὰ ἤμουν ὁ πλέον εὐτυχισμένος ἀπὸ ὅλα σου τὰ παιδιά.

— Θὰ σὲ δώσω δύο ἄλογα καὶ δύο δρόσκια, τὸ ἓν διὰ τὰς καθημερινάς, τὸ ἄλλο διὰ τὰς κυριακάς. Ἐκτὸς τούτου θὰ σοὶ χαρίσω τὴν ἐλευθερίαν δι' ὅλην σου τὴν ζωὴν· θ' ἀποζημιώσω τὸν κύριόν σου, τὸν γνωρίζω.

Μετὰ τὸ γεῦμά του, οὗ ἡ διάρκεια οὐδέποτε ὑπερέβαινε τὴν ἡμίσειαν ὥραν, ἔπαιξε μετὰ τῶν τέκνων του, εἶτα δὲ μετέβαινεν εἰς τὸ γραφεῖόν καὶ ἠσχολεῖτο περὶ τὰ τοῦ Κράτους. Μόνας διασκεδάσεις ἐπέτρεπεν ἑαυτῷ κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα τὸ θέατρον καὶ τοὺς χοροὺς τῶν μετημφισμένων, οὓς τοσοῦτον ἠγάπα, ὥστε οὐδενὸς αὐτῶν ὑστέρηζε, κατὰ δὲ τὸ θέρος τὸν περιπάτον μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἢ τὴν ζωγραφικὴν, ἀγαπητὴν αὐτοῦ ἀσχολίαν. Σπανίως ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰ συνήθως ἐν ταῖς ἀιθούσαις λεγόμενα, ἀλλ' ὅμως ἦτο εὐθymος καὶ ἀστειὸς μετὰ τῶν οἰκείων. Ἐνίοτε μάλιστα, ὅταν εἶχε διάθεσιν, ἐλάμβανε τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὰ τῆς εὐφυίας παίγνια, ἠγάπα δὲ αὐτὰ ὅσον ἀπεστρέφετο τὰ τυχερά.

Κατεκλίνετο συνήθως κατὰ τὰς ἑνδεκα, ἀλλὰ δὲν ἐκοιμᾶτο ἐνὸς ὑπῆργον ἐπὶ τῆς τραπέζης του ἔγγραφα, τὰ ὅποια δὲν εἶχεν ἀναγνώσει. Πολλάκις μάλιστα διὰ τοῦ μεγίστου ψύχους, ἠγείρετο τὴν νύκτα, ὅπως ἐπιθεωρήσῃ τὰς φρουράς ἢ κατὰ σῆμά τι δημόσιον. Ὁ φόβος τῶν τοιούτων ἐπιθεωρήσεων παρεκίνηει οὕτω τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς εἰς ἐπιτήρησιν δραστηρίαν καὶ ἀδιάλειπτον. Τὸ πρῶτον βλέμμα τοῦ Νικολάου κατὰ τὰς νυκτερινὰς ταύτας ἐπισκέψεις ἐστρέφετο πρὸς τὸ θερμόμετρον, ἀλλοίμονον δὲ ἐὰν δὲν ἐδέσμιος τοὺς δέκα καὶ τέσσαρας βαθμοὺς τοὺς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προσδιοριζομένους ! Εἰς τὰ μέγιστα ὡς καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα πράγματα ἐπεδείκνυε τὸν αὐτὸν παρατηρητικὸν νοῦν, τοῦθ'

ὅπερ εἶναι ἐνίοτε σημεῖον ἀδυναμίας, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἦτο παρ' αὐτῷ ἢ ἡ εὐσυνείδητος τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσις.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ βίου του, τὸ κάλλος τοῦ Νικολάου ἦτο εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ἀκμήν, ἐθεωρεῖτο δὲ εὐλόγως ὡς ὁ εὐειδέστερος ἀνὴρ τοῦ βασιλείου του. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ ὑπερέβαινε τοὺς ἐξ πόδας, εἶχε δὲ τὸ μέτωπον εὐρὺ καίτοι ὀλίγον πρὸς τὰ ἄνω πεπιεσμένον, τὸ δὲ βλέμμα πλήρες μαγνητικοῦ ἴσουςτοῦ καὶ τὰς ὀφρῦς καμπύλας καὶ πυκνάς. Ἰσπερὶ φανὸς μύσταξ ἔσπερε τὰ χεῖλη αὐτοῦ, ἢ δὲ βροντώδης καὶ ἀββενωπὴ αὐτοῦ φωνὴ ἀνταπεκρίνετο πρὸς τοὺς ἀκτινοβόλους ὀφθαλμοὺς του. Τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου του ἦτο ἰσχυρὸν ἅμα δὲ καὶ ἑναρμόνιον, τὸ στόμα ὠραῖον, αἱ δὲ παρειαὶ εὐκίνητοι ὡς οἱ κινεῦντες αὐτὰς διαλογισμοί. Εἶχε δὲ βᾶδισμα μεγαλοπροπέδον οἷον οὐδεὶς ἄλλος, εἶτε μετέχων θρησκευτικῆς τινος τελετῆς εἶτε ἐπιθεωρῶν τὰ στρατεύματα αὐτοῦ. Οὐδόλως ὅμως ἐματαιοφρόνει ἐπὶ τῇ ἐκτάκτῳ ταύτῃ καλλονῇ, ἀλλ' ἐφαίνετο μάλιστα ἀγνοῶν αὐτὴν, μετὰ περιφρονήσεως δὲ ἤκουε τοὺς ὑπαινεγμοὺς τῆς κολακείας. Ἐν τινι χορῷ μετημφισμένων γινομένῳ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν εὐγενῶν, ἀπήντησέ ποτε ἀποτόμως πρὸς προσωπίδοφόρον κυρίαν εἰπούσαν αὐτῷ :

— Ἦξεύρετε, Μεγαλειότατε, ὅτι εἴθε ὁ εὐειδέστερος ἀνὴρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν ;

— Τὸ ἀγνοῶ, κυρία· σεῖς ὅμως ὀφείλετε νὰ γνωρίζητε ὅτι τοῦτο ἀφορᾷ μόνην τὴν Αὐτοκράτειραν.

[A. Balleydier.]

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΡΓΕΟΥ.

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ

Ἐν Μονάχῳ, 31 Μαρτίου 1879.

Τῷ κυρίῳ Διευθυντῇ τῆς «Ἐστίας.»

Ἐπιθυμεῖτε, ὡς μοι γράφετε, νὰ ποστέλλω ὑμῖν τακτικῶς διὰ τὴν Ἐστίαν σύντομον ἐβδομαδιαίαν ἐπιθεώρησιν τῆς φιλολογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς κινήσεως ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς ταύτης θεωρῶ ἑμαυτὸν ἤμιστα προπαρασκευασμένον, ἀποταθέντες δὲ πρὸς ἐμὲ, βεβαίως δὲ ἐξελέξατε ἐκ τῶν ὑμετέρων συνεργατῶν τὸν ἀρμοδιώτερον. Τὰ ὄρια τοιαύτης ἐργασίας εἰσὶν εὐρύτατα, καὶ περιλαμβάνει αὐτῇ θέματα παντελῶς ἀλλότρια τῶν συνήθων μοι μελετῶν. Ἀναλογιζόμενος ὅμως μετ' ὀπίσεως εὐμνεσίας ἐφιλοξενήσατε ἐν ταῖς στήλαις τῆς ἀξιολόγου ὑμῶν Ἐστίας ἔτερα δοξιά μιν, οὐδαμῶς διαστάζω, περιορίζω εἰς στενωπότερον λίαν κύκλον τὸ διάγραμμα τῶν αἰτουμένων ἐπιστολιμαίων ἀνακοινώσεων, νὰ σας ἀποστέλλω σημειώσεις περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν περιέργων ἐξ ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων, σταχυολογουμένας, καὶ περὶ τῶν ἐντυπώσεων, ἃς ἐν ἐμοὶ διεγείρει

ἡ παρατήρησις τοῦ βίου λαοῦ, κατὰ τε τὰ ἦθη καὶ τὸν χαρακτῆρα τοσοῦτω διαφέροντος τοῦ ἡμετέρου. Οὕτω δὲ, ἀντὶ πιστῆς καὶ ἀκριβοῦς ἀπεικονίσεως τῆς συγχρόνου ἐπιστημονικῆς καὶ φιλολογικῆς προόδου, παρακαλῶ ὑμᾶς νάρκεσθῆτε εἰς τὰ ποστειλλόμενα ἀσύρραφα φύλλα πινακίδων σπουδαστοῦ.

Α'

Ζυθοποτικὴ πανήγυρις ἐν Μονάχῳ. — Ἀκαδημαϊκὴ τελετὴ. Ἐκ Διὸς ἀρχεσθῆτε! Γράφων ὑμῖν ἐκ Μονάχου, ἐν μηνὶ Μαΐτιῳ, οὐδόλως δύναμαι νὰ παρέλθω ἐν σιγῇ τὸ θέμα πασῶν τῶν ὀμιλιῶν καὶ συζητήσεων, τὸ γεγονός ὅπερ ἐπὶ ἡμέρας πολλὰς συγκινεῖ καὶ συνταράσσει τὰ πνεύματα πάντων ἐνταῦθα, καὶ οὐ ἔνεκα κινήσεις ἀσυνήθους καὶ ζωηρότης κατέλαβε τοὺς κατοίκους τῆς φιλοψύχου ταύτης πόλεως. Εἶναι ὁ μὴν, καθ' ὃν τελεῖται ἡ μεγάλη Ζυθοποτικὴ Πανήγυρις, καθ' ὃν οἱ κάτοικοι πάντες τοῦ Μονάχου πλὴν ἢ ἀπαξ διανύουσι μακρὰν ὁδὸν διὰ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ προσκύνημα τοῦ Σωτῆρος, καὶ θροισισθῶσιν ἀπὸ τὰ ἄφθονα νάματα τοῦ ἐξαισίου Ζύθου του.

Ὁ Ζύθος τοῦ Σωτῆρος εἶναι ἀδιαφιλονικητῶς ὁ ἀριστος τοῦ Μονάχου, τοῦ Μονάχου, ὅπερ ἐν τῇ κατ' ἐξοχὴν χώρᾳ τοῦ Ζύθου, τῇ Γερμανίᾳ, κατέχει ἐν τῇ Ζυθοποιίᾳ τὰ πρωτεῖα. Ἐπὶ ἔτος δλόκληρον ἐν τοῖς εὐρυτάτοις τοῦ Σωτῆρος καταστήμασι κινοῦνται ἀενάως πολυπληθεῖς μηχαναὶ πρὸς ἐψῆσιν ποταμῶν Ζύθου, οὗς, ὡς οἱ διψῶντες στρατοὶ τοῦ Ξέρξου, οἱ ἀποξηράναντες τοὺς ποταμοὺς τῆς Θράκης, ἐντὸς δεκαπέντε μόνον ἡμερῶν θὰ βροφήσωσι μέχρι τελευταίας σταγόνας οἱ κάτοικοι τοῦ Μονάχου.

Μὴ δυνάμενος νὰ παραλείψω τὸ σπουδαιότατον τῶν καθηκόντων παντὸς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διαμένοντος, μετέβην καὶ ἐγὼ εἰς τὸ προσκύνημα. Διὰ τοῦ τροχιοδρόμου ἔφρασα μέχρι τοῦ μέρους, ὅπου ὁ κυριώτατος κλάδος τοῦ ποταμοῦ Ἰσαρ χωρίζει τὸ Μονάχον ἀπὸ τοῦ προαστείου Ἄου. Ἐκεῖ δὲν εἶχον ἀνάγκην τινὸς ἵνα μοὶ δείξῃ τὴν ἀγούσαν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ λόφου Νόκχερμπεργ μέγα Ζυθοποιεῖον· ἀλλ' ἐβάδισα ἐπὶ τὰ ἴχνη πυκνῆς σειρᾶς ἀνθρώπων πάσης τάξεως καὶ πάσης ἡλικίας, οἵτινες ἱλαροὶ ἔσπευδον νὰ δοκιμάσωσι τὴν ἐφειτείνην ποιότητα τοῦ ὑπομέλανος ποτοῦ. Παρήλθον ἐπιτροχάδην πρὸ τῆς κομφῆς γοθτικῆς ἐκκλησίας τοῦ προαστείου, μετὰ ἔξῃ κωδωνοστάσιον καὶ τοὺς καλλιτεχνικώτατα ἐξωγραφημένους ὑελοπίνακας αὐτῆς καὶ μόλις ἐπὶ μικρὸν προσήλωσα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ γραφικώτατον θέαμα, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου μέρους παρουσιάζει ἡ πόλις, ἐν ἣ πασῶν τῶν οἰκοδομῶν δεσπόζοντα διακρίνονται κατ' ἐξοχὴν τὰ δύο κωδωνοστάσια τῆς παλαιᾶς Μητροπόλεως, ἅτινα οὐχὶ ἀπεικόντως ἠδύνατό τις νὰ ἐκλάβῃ ὡς τὸ ἔμβλημα τῆς πόλεως, διότι

καταπληκτικὴν ἔχουσι ὁμοιότητα μετὰ λαγῆνους Ζύθου. Ἡ ὁδὸς διέρχεται παραπλευρῶς ἀρχιεπισκοπίας τῶν μοναχῶν τοῦ ἀγίου Παύλου, ἧτις, μικρὸν μεταβληθέντος τοῦ προσορισμοῦ τῆς, χρησιμεύει νῦν ἀντὶ εἰρικτῆς. Τὰ ὑψηλὰ καὶ φαῖα τείχη τοῦ οἰκοδομήματος οὐδὲν ἐνέχουσι τὸ ἀξιοθέατον· πᾶς ὅμως διαβαίνων ἐκεῖθεν, στρέφει εὐλαβῆς βλέμμα εἰς τὴν ἀρχαίαν μονήν, φέρον εὐγνωμοσύνης τελῶν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς μοναχοὺς, οἵτινες πρῶτοι ἐπενόησαν τὸν Ζύθον τοῦ Σωτῆρος.

Προτοῦ νὰ ἐντροφήσωμεν πίνοντες τὸ γερμανικὸν νέκταρ, ἀφιερῶσωμεν ἀλίγας γραμμὰς καὶ εἰς τοὺς ἐφευρέτας αὐτοῦ.

Οἱ γερμανοὶ οὐδεμίαν ἔχουσι ἀξίωσιν ὅτι ἐφευρον τὸν Ζύθον. Ἦτο οὗτος κοινὸς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς, βαρβάρους τε καὶ πεπολιτισμένους, παρὰ τοῖς αἰγυπτιοῖς καθὼς καὶ παρὰ τοῖς γαλάταις, γνωστὸν δὲ εἶναι ἐπίγραμμα τι τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς κριθῆς οἴνου. Ἀλλὰ τὴν δόξαν τῆς τελειοποιήσεως αὐτοῦ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τοῖς γερμανοῖς. Οἱ γερμανοὶ καλόγηροι μάλιστα, πρὸ παντὸς ἄλλου διέλαμψαν ἐν τῇ βελτιώσει καὶ τῇ προόδῳ τῆς Ζυθοποιίας. Ἐν Μονάχῳ ἔτι καὶ νῦν πολλὰ εἶδη Ζύθου εἰσὶν ἐπώνυμα τῶν ἐφευρόντων μοναχῶν, καὶ πίνετε Ζύθον Βενεδικτίνων καὶ Αὐγουστίνων καὶ Φραγκισκανῶν. Οἱ μοναχοὶ τοῦ ἀγίου Παύλου ἔτυγον κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα προνομίῳ ἀποκλειστικῆς ἐψῆσεως δυνατοῦ Ζύθου, ὃν διὰ τὴν ἐξαισίαν αὐτοῦ ποιότητα ἀπεκάλεσαν Σωτῆρα (Salvator). Τὸ προνόμιον διετηρήθη μέχρι ἐσχάτων, καίτοι τὸ Ζυθοποιεῖον ἠγοράσθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρουσίας ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ λαϊκοῦ. Οἱ μοναχοὶ ἦσαν βέβαιοι περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ὑπ' αὐτῶν κατασκευαζομένου Ζύθου, καὶ ἠδύνατο ἀνεκδοκίμως νὰ ὑποστῶσι τὴν δοκιμὴν, τὴν ἐριζομένην διὰ διατάγματος, ὅπερ πατρικῶς μεριμνῶν ὑπὲρ τῶν ὑπηκόων του, ὅπως πίνωσις ἀδολον τὸ ἐθνικὸν ποτόν, ἐξέδωκε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος ὁ δούξ Λουδοβίκος ὁ αὐστηρὸς. Τακτικῶς κατ' ἔτος τρεῖς ἐμπερογνώμονες δημόσιοι ὑπάλληλοι, φοροῦντες περισκελίδας ἐξ ἐλαφίου δέρματος, προσήρχοντο σιωπηλοὶ εἰς τὸ Ζυθοποιεῖον, διηυθύνοντο εἰς ἐπὶ τούτῳ τράπεζαν, ἐφ' ἧς εὐρίσκετο λαγῆνος τοῦ ὑπὸ βάσανον Ζύθου καὶ κλεψύδρα, ἔχεον τὸν Ζύθον ἐπὶ τοῦ θρανίου, ἐκάθητο ἐπὶ μίαν ὥραν ἐπ' αὐτοῦ, σιωπηλοὶ πάντοτε, καὶ κατόπιν ἠγείροντο· ἂν τὸ θρανίον προσεκολλᾶτο εἰς τὰς περισκελίδας αὐτῶν, ἀπεδεικνύετο ἡ καλὴ τοῦ Ζύθου ποιότης. Καὶ νῦν ἀκόμη, προτοῦ νάνοιγῶσιν οἱ τὸν Σωτῆρα περιέχοντες πίθοι καὶ ἀρχίση ἢ δημοσία κατανάλωσις, ὑποβάλλεται οὗτος εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀνδρῶν εἰδικῶν μέτρον ὅμως τῆς ἀξίας τοῦ Ζύθου δὲν εἶναι πλέον ἢ προσκόλλησις τῶν θρανίων εἰς τὰς περισκελίδας

τῶν ἑλλανοδικῶν, ἀλλ', ὡς τινες βεβαιούσι, τὰ νάπαλιν, ἢ τῶν περισκελίδων προσκόλλησις εἰς τὰ θρανία· διότι ὅσω μακρύτερον χρόνον παραμείνουσι καθήμενοι καὶ ἐξακολουθοῦσι πίνοντες, εἶναι δαίτημα ὅτι τοσοῦτω καλλιτέρα καὶ ἡ ποιότης τοῦ σωτήρος. Τέλος οἱ κριταὶ ἐπιφωνοῦσι, **Bonus est Salvator!** καὶ ἡ χαροποιὰ ἀγγελία περὶ τῆς προσεχοῦς ἐνάρξεως τῆς πανηγύρεως ἀστραπηδῶν διαδίδεται ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν. Πάντες ὁμιλοῦσι περὶ τούτου καὶ πολλαχῶς σχολιάζεται ἡ σπουδαία εἰδησις. Εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου, ἐλλείποντος ἄλλου θέματος συνομιλίας, τὸ περὶ καιροῦ ζήτημα πληροὶ τὰ κεκηνότα τοῦ ρυθμοῦ· ἡ Γερμανία ἐκτὸς τούτου εὐμοιρεῖ καὶ ἑτέρου θέματος, τοῦ περὶ ζύθου, καὶ ἀνεξάντλητον ὕλην ὁμιλίας παρέχουσι αἱ πληροφορίαι περὶ τῶν καταστημάτων, ἐν οἷς εὐρίσκειται τοιοῦτος καλὸς καὶ περὶ τῆς ποσότητος, ἢν ἕκαστος πίνει· ἀλλὰ περὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου, προστίθεται ἐν Μονάχῳ καὶ τρίτον, πολλῶν σοβαρότερον· περὶ τοῦ ζύθου τοῦ Σωτήρος, περὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ, περὶ τῆς ποιότητος, περὶ τῆς τιμῆς ἐκάστης λίτρας· καὶ μακάριος ὁ δυνάμενος νὰ παράσχη αὐθεντικὰς πληροφορίας περὶ πάντων τούτων!

Καταλείποντες τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Παύλου φθάνομεν εἰς τὸν λόφον Νόκχερμπεργ· ἐπ' αὐτοῦ δ' ἀπαντῶμεν πρῶτον μικρὸν σηματοστόλιστον ζυθοπωλεῖον, φέρον τὴν ἐπιγραφὴν *Παραποτάμιον τοῦ Σωτήρος*, προωρισμένον δὲ νὰ κερῶν τὸν σωτήρα εἰς τοὺς ἑνεκα μεγάλης συρροῆς πλήθους μὴ εὐτυχήσαντας νὰ πώσωσιν ἐξ αὐτοῦ ἐν τῷ κεντρικῷ καταστήματι. Ἄλλὰ τίς παραμένει ἐκεῖ, ὅταν ὠθῶν καὶ ὠθούμενος δύναται νὰ εὕρῃ θέσιν ὅπου ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος σωτήρ; Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ἰδοὺ αὐτὴν εὐρυτάτην, καὶ ἐπὶ τῆς πύλης αὐτῆς μεγαλοπρεπῆς ἐπιγραφὴν *Πηγὴ τοῦ σωτήρος*, δεικνύει ὅτι ἐνταῦθα ἡ γῆ τῆς ζυθοποτικῆς ἐπαγγελίας. Πόσον πλῆθος συνωστίζεται ἐν αὐτῇ! Οἷα βοῆ ἀνάμικτος ἄσμάτων, φωνῶν, κραυγῶν τῶν πωλούντων ἀλλάντας καὶ ραφανίδας καὶ τυρὸν καὶ ἐν γένει *μεζέδες* διὰ τὸν σωτήρα! Ἄλλὰ τὸ περιεργότατον θέαμα ἀναμένει ἡμᾶς ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἧς τὴν θύραν φρουρεῖ ὁ ἀντίζηλος τοῦ Διονύσου, ὁ ξανθὸς θεὸς τοῦ ζύθου Γαμβρίνος, ἐνθρονισμένος ἐπὶ πίθου καὶ ποτήριον ἐν χερσὶ κρατῶν ἀφρόεντος ζύθου, ὃν κερῶσι βαθυπώγωνες μυθολογικοὶ νάνοι. Ἐντὸς τῆς ἀπεράντου ταύτης αἰθούσης, ἧς οἱ τοῖχοι κοσμοῦνται διὰ κλάδων ἐλάτης, σημαίων καὶ τῶν βαναρικῶν σημάτων, πληθὺς ἀνυπολόγιστος, χίλιοι περίπου ἄνδρες καὶ γυναῖκες, γέροντες καὶ παιδιὰ πίνουσι τὸ μεθυστικὸν ποτὸν ἐκ πηλίνων λαγῆνων, ἃς ἔτοιμοι ἴστανται κενωθείσας νὰ πληρῶσωσιν ἐκ νέου δρόμωνες¹ καὶ

1. Οὕτως ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τοὺς γαλλιστὶ λεγο-

θεράπαινοι ἀντὶ μικρᾶς ἀμοιβῆς, ἂν μὴ προτιμᾶς νὰ φροντίσῃς μόνος σου περὶ τούτου. Αἱ λάγνηνοι, ὧν ἐκάστη χωρεῖ μίαν λίτραν,¹ διαδέχονται ἀλλήλας, ἀλλὰ μέχρι τῆς τρίτης, διότι καθ' ἃ νομιζῶ συμβουλεύει δημοτικὸν τι ἄσμα, ἐντὸς τῆς τετάρτης ἐμπεριέχονται δαρμοὶ καὶ ξυλοκοπήματα. Εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης, ἐπὶ ἐξέδρας ὑψηλῆς κάθηνται οἱ μουσικοὶ, τέσσαρες ἢ πέντε, διὰ τῶν ὄρειγαλικῶν αὐτῶν ἐμπνευστῶν ὀργάνων σαλπίζοντες καὶ θροοῦντες ἀπὸ πρῶτας μέχρι ἑσπέρας, καὶ τὸ κατὰ δύναμιν συντελοῦντες εἰς ἐπαύξειν τοῦ σατανικοῦ ἐκείνου θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς. Ἄλλ' ἰδοὺ ἀθρόα ἡ αἰθούσα ἐκρήγνυται εἰς γέλωτα γενικὸν ἢ μᾶλλον εἰς ὠρυγὰς φρικώδεις. Τί εἶναι; τί τρέχει; Τίποτε· εἶναι ἀπλῶς ἡ ἐπιπόδῃς τοῦ δημώδους ἄσματος ὃ *Βερονίκη μου!* (**Ei, du Veronica!**), ὅπερ παιανίζει ἡ μουσικὴ. Μετὰ τινα ἀνάπαυλαν τὸ πλῆθος μυκάται ἐν ἀλαλαγμοῖς καὶ ἀπαιτεῖ νὰ παίξῃ ἡ μουσικὴ τὸν θούριον ζυθοποτικὸν ὕμνον, τὴν μοναχικὴν μασσαλιώτιδα, τὸν *Κὺρ Φίσερ*. Καὶ ἡ μουσικὴ παιανίζει, καὶ ἐν χορῶ πάντες οἱ παρευρισκόμενοι ἐπαναλαμβάνουσι:

Καλημέρα, κύρ Φίσερ,
κύρ Φίσερ, καλημέρα.

Ἦ, ἄλλοι! ὦ, ἄλλοι! εἶναι καιρὸς νὰ φεύγωμεν.

Οὐαὶ εἰς τὸν μὴ φράσσοντα τὰ ὄτα αὐτοῦ, πρὸ πάντων ὅταν ψάλλῃται ἡ στροφή·

Mir san net von Passing,
mir san net von Loam,
mir san von dem lustigen
Mentzing dahoam.

Ἡ στροφή αὕτη, τὸ ἀγλαίσμα τοῦ ὄλου ὕμνου, ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ μεταφρασθῇ εἰς πάσας σχεδὸν τὰς γλώσσας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γερμανικὴν. Χάριν περιεργίας ἀντιγράφωμεν τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν, ὀρθογραφοῦντες κατὰ τὴν προφορὰν·

Οὐκ ἔσμεν ἐκ Πάσιγγ,
οὐκ ἔσμεν ἐκ Λάιμ,
ἀλλ' ἔσμεν ἐξ Ἐλαροῦ
Μέντιγγ δίκόϊ.

Ἄλλ' ἡ ὥρα παρέρχεται καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἀστυνομικῶν κλητῆρων καθίσταται βαθμηδὸν δυσχερεστέρα. Τίς δύναται ἀντισητῆ εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ γενναίου ποτοῦ; Πλησίον μιᾶς τραπέζης δύο ἀγγριαίνουσι τὰ πρόσωπά των· ἀρχίζουσι λογομαχοῦντες χαμηλοφώνως, ἀλλὰ βαθμηδὸν αἱ φωναὶ αὐτῶν καθίστανται ὀξύτεραι καὶ ἐπισύρουσι τὴν γενικὴν προσοχὴν· λοιδοροῦνται ἀμοιβαίως, ἀποδίδοντες ἀλλήλοις κεφαλᾶς διαφόρων ζῶων, ἀπὸ τοῦ προβάτου μέχρι τοῦ ὄνου καὶ τοῦ χοίρου· νομιζῶ μάλιστα ὅτι καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν ἐξεστόμισε τὴν δεινοτάτην τῶν γερμένων *Commissionnaires* (γερμ. *Dienstmann*), δι' οὗ πολλοὶ μεταφρασταὶ παρ' ἡμῖν ἐπενύθησαν ἀνευ ἀνάγκης νέαν καὶ κακόζηλον λέξιν, τὴν ὃ δ ο θ ε ρ ε π ω ν.

1. 325 δράμια.

μανικῶν ὑβρεων, ἀποκαλέσας τὸν ἀντίπαλόν του παλαιοκαμήλαν. Ἐπὶ τέλους παρεμβάντες οἱ κλητῆρες ἐπέθηκαν τέρμα εἰς τὴν ἔριδα. Ἄλλαι σκηναὶ ὁμως οὐχὶ τόσον τραγικαί, ἀλλὰ πάντως τὸν οἶκτον καὶ τὴν ἀπῆλαν ἐγείρουσαι, ἐπέροχονταὶ κατόπιν ταύτης. Ἡ μέθη ἐκορυφώθη. (ὦ, ἄλλοι! ὦ, ἄλλοι! εἶναι καιρὸς νὰ φεύγωμεν!)

*

* *

Ἀπὸ τῆς ζυθοποτικῆς εἰς ἀκαδημαϊκὴν τελετὴν ἢ μετάπτωσις εἶναι κἀπως ἀπότομος, ἀλλὰ δικαιολογεῖ αὐτὴν τὸ σύγχρονον ἀμφοτέρων. Ἐν μικρᾷ καὶ χαμηλῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Neu-häuser μεγάλου οἰκοδομήματος, ὅπερ ἀνῆκον ἄλλοτε εἰς καλογῆρους ἐχρησιμοποιήθη νῦν ὡς ἀκαδημία, σχολὴ τῶν καλῶν τεχνῶν, φυσιογραφικὸν μουσεῖον καὶ εἰ τι ἄλλο, ἐτελέσθη τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἢ ἑκατοστὴ εἰκοστὴ ἐπέτειος τῆς ἰδρύσεως τῆς βαυαρικῆς ἀκαδημίας. Ἐν μιᾷ πλευρᾷ τῆς αἰθούσης ταύτης, ἐν ἣ εἰσὶν ἀνηρτημέναί αἱ εἰκόνες τῶν θανόντων ἀκαδημαϊκῶν, πλησίον εἰκόνας τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας φιλοκάλως κεκοσμημένης δι' ἀνθέων καὶ φυτῶν, ἦν τεθειμένη ἀπλὴ τράπεζα διὰ τὸ προεδρεῖον τῆς ἀκαδημίας καὶ βῆμα ἀπέριττον διὰ τοὺς ἀγορευόντας. Ἄραιοι ἀκροαταί, περὶ τοὺς εἴκοσιν ἢ τριάκοντα παρεκάθηnton ἐν ταῖς ὄπισθεν τῶν διὰ τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς καὶ τοὺς προσκεκλημένους ὄρισμένων ἐλίγων θέσεων. Ἀκριβῶς κατὰ τὴν τετραγμένην ὥραν εἰσήλθον οὗτοι, φέροντες τὰς ἀλλοκότους αὐτῶν στολὰς, μὲ τὰ χρυσᾶ περιλαίμια καὶ τοὺς τρικώγους πῖλους. Τὸν λόγον ἔλαβε πρῶτος ὁ πρόεδρος κ. Δαίλιγγερ, ὁ σοφὸς κληρικὸς, ὅστις μετὰ τὴν ἀνακρήξιν τοῦ ἀναμαρτήτου τοῦ πάπα, ἀποσκιρτήσας τῆς καθολικῆς ἐθεμελίωσε νέαν ἐκκλησίαν, παρακμάσασαν ἤδη προτοῦ νάκμασθαι, ὡς ἦν ἐπόμενον ἐν αἰῶνι οὕτω δυσμενεῖ εἰς λατρεῖαν καινῶν δαιμονίων. Ὁ κ. Δαίλιγγερ ὡμίλησε περὶ τοῦ γάλλου ἀσιανολόγου Γαρσὲν δὲ Τασύ, καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἔργα καὶ τὰς μελέτας αὐτοῦ περὶ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς ἐν Ἰνδίας καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ταύτης. Καίπερ εἰς βαθύτατον ἐξικόμενος γῆρας, ὁ διάσημος καθηγητῆς ἔχει φωνὴν ἠχηρὰν καὶ ἀπταιστον, ἢ δ' ἀρόρασις αὐτοῦ πολὺ ἐνεῖγε γόητρον. Ἄλλ' οὐδεμίαν ἐπευφημίαν ἢ κρότος χειρῶν διέκοψεν ἢ ἐπεσφράγισε τὴν ἐμιλίαν αὐτοῦ, διότι ἐν τῇ βαυαρικῇ ἀκαδημίᾳ, ὡς καὶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, δύναται τις μάλιστα νὰ προσθέσῃ ἐν μέρει καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ, μεγάλῃ εἶναι ἢ ἐπικρατοῦσα σοβαρότης. Περὰ τὴν ἐμιλίαν αὐτοῦ, ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ ἀκαδημία θέμα νέον τοῦ ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς κ. Ζωγράφου ἰδρυθέντος φιλολογικοῦ διαγωνίσματος προβάλλει τὴν ἐξέτασιν τῶν ἔργων τοῦ βυζαντίου χρονογράφου Θεοφάνους καὶ τῶν συνεχιστῶν αὐτοῦ, οὗ γέρας ὀρί-

ζει δισχίλιας μάρκας, ἤτοι φράγκα διεσχίλια καὶ πεντακόσια. Οἱ μέλλοντες νὰ κατέλθωσιν εἰς τὸν ἀγῶνα ὀφείλουσι νὰ ποστειλῶσιν ἀνωλύτως, διὰ δελτίου μόνον γνωρίζόμενα τὰ ἔργα αὐτῶν, ἅτινα δέον νὰ ᾖσι γεγραμμένα εἰς οἰκνὴ δῆποτε τῶν ἐξῆς τεσσάρων γλωσσῶν, ἤτοι ἐλληνικὴν, λατινικὴν, γερμανικὴν ἢ γαλλικὴν. Τὸ πρῶτον θέμα τοῦ ἀγῶνος τούτου, οὐ εἰσέτι δὲν ἔληξεν ἢ προθεσμία, εἶναι ἡ ἔρευνα περὶ τῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Παρφουριγενήτου γενομένων ἐν Βυζαντίῳ συλλογῶν καὶ χρηστομαθειῶν. Μετὰ τὸν πρόεδρον, ἀνιστάμενοι ἀλληλοδιαδόχως οἱ προϊστάμενοι ἐκάστου τῶν τμημάτων τῆς ἀκαδημίας ἀνεγίνωσκον κατάλογον τῶν ἀποθανόντων κατὰ τὸ ἔτος ἐταίρων καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ κατόπιν τούτων, καίπερ λίαν προεχωρημένης τῆς ὥρας, — ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ φαίνεται ὁ λέγων οὐδέποτε ὡς μέτρον τοῦ λόγου του λαμβάνει τὸν ἀκούοντα — ἕτερος ἀκαδημαϊκὸς ἀνέγνω μακρὰν πραγματεῖαν περὶ δράματός τινος τοῦ Καλδερῶνος.

ΒΕΛΓΡΑΣ.

ΤΙ ΠΑΡΑΓΕΙ ΕΙΣ ΚΟΚΚΟΣ ΣΙΤΟΥ

Παραδεχόμενοι ὡς βέβαιον ὅτι, ἐπὶ γονίμου γῆς, εἰς κόκκος σίτου παράγει κατ' ἔτος 50 κόκκους, ἕκαστος δὲ τούτων ἑτέρους 50, καὶ οὕτω διαδοχικῶς ἐξακολουθούσης τῆς παραγωγῆς, θέλομεν ἔχει μετὰ δύο ἔτη κόκκους 2,550, εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους κόκκους 127,500 καὶ ἐν τέλει τοῦ ἔκτου ἔτους κόκκους 15,937,500,000, ποσὸν ἰκανὸν νὰ θρέψῃ ἐπὶ ἐν ἔτος πλείους τῶν 3,000 ἀνθρώπων. Μετὰ δώδεκα ὁμως ἔτη τοιαύτης παραγωγῆς, θέλομεν ἔχει τὸ γιγάντειον ποσὸν 249,023 437,500,000,000,000, ἤτοι 249 πεντάκις ἑκατομμύρια κόκκων, ἢ 519 ὡς ἔγιστα τρισεκατομμύρια κοιλῶν σίτου, ἀκοῦντος νὰ θρέψῃ πάντας τοὺς κατοίκους τῆς γῆς (πρὸς 25 κοιλὰ κατ' ἄτομον τὸ ἔτος) ἐπὶ 9,443 ἔτη!! ἢ ἐπὶ 315 γενεὰς τῶν σήμερον κατοικούντων τὴν γῆν!

N.

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς
ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχοῦ.]

134.

Οὐδέποτε καθιστῶσι τὸν ἄνθρωπον τόσον γελοῖον τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ, ὅσον τὰ ἐπιπλάστα αὐτοῦ προτερήματα.

135.

Ἐνίοτε ὁ ἄνθρωπος εἶναι τοσοῦτον ἑαυτοῦ διάφορος, ὅσον ἀπὸ τῶν ἄλλων διαφέρει.

136.

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι, οὓς οὐδέποτε ὁ ἔρως ἤθελε σαγηνεύσει, ἐὰν δὲν ἤθελον ἀκούσει ποτὲ λόγους περὶ ἔρωτος.